

SİRKÜLER
Sayı: 2009/123

İstanbul, 26.08.2009
Ref: 4/123

Konu:
GENEL OLARAK YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz ortamında yatırımları desteklemek, bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek, istihdamı arttırmak gibi amaçlara yönelik olarak Yatırımlarda Devlet Yardımları hakkında,

- 16.07.2009 tarih ve 27290 sayılı Resmi Gazete’de “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar” (2009/110 sayılı sirkülerimiz ile duyurulmuştur.)

ve

- 28.07.2009 tarih ve 27302 sayılı Resmi Gazete’de “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2009/1)” (2009/111 sayılı sirkülerimiz ile duyurulmuştur.)

yayınlanmıştır.

Aşağıda, yeni teşvik sistemi ve teşviklerden yararlanmanın ilk şartı olan yatırım teşvik belgesi (YTB) hakkında detaylı bilgi verilmektedir.

- **TEŞVİK UYGULAMASININ TEMELİ: TEŞVİKLER AÇISINDAN İLLER DÖRT FARKLI BÖLGE ALTINDA GRUPLANMIŞ VE İLLER BAZINDA TEŞVİKLERDEN YARARLANACAK SEKTÖRLER VE ASGARİ YATIRIM TUTARLARI TESPİT EDİLMİŞTİR:**

Karar ile yatırım teşvik uygulamalarında 4 farklı bölge ve bu bölgelerde yer alan iller tespit edilmiş ve sonrasında da bölge ve iller bazında desteklenecek sektörler ve bu sektörlerde yapılması gereken asgari yatırım tutarları ve kapasiteler belirlenmiştir. Söz konusu bilgiler kararın ekinde Ek-1 ve Ek-2 olarak yer almaktadır. (Bkz. 2009/110 sirkülerimiz.)

Yatırım teşvik uygulamalarında bölgeler aşağıdaki gibidir:

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER

I.Bölge	II.Bölge	III.Bölge	IV.Bölge
TR10 İstanbul	TR22 Balıkesir Çanakkale (Bozcaada, Gökçeada hariç)	TR52 Konya Karaman	TR82 Kastamonu Çankırı Sinop
TR21 Tekirdağ Edirne Kırklareli	TR32 Aydın Denizli Muğla	TR63 Hatay Kahramanmaraş Osmaniye	TR90 Trabzon Ordu Giresun Rize Artvin Gümüşhane
TR31 İzmir	TR61 Antalya Isparta Burdur	TR71 Kırıkkale Aksaray Niğde Nevşehir Kırşehir	TRA1 Erzurum Erzincan Bayburt
TR41 Bursa Eskişehir Bilecik	TR62 Adana Mersin	TR33 Manisa Afyonkarahisar Kütahya Uşak	TRA2 Ağrı Kars Ardahan İğdir
TR42 Kocaeli Sakarya Düzce Bolu Yalova		TR72 Kayseri Sivas Yozgat	TRB2 Van Muş Bitlis Hakkari
TR51 Ankara		TR81 Zonguldak Karabük Bartın	TRB1 Malatya Elazığ Bingöl Tunceli
		TR83 Samsun Tokat Çorum Amasya	TRC2 Şanlıurfa Diyarbakır
		TRC1 Gaziantep Adıyaman Kilis	TRC3 Mardin Batman Şırnak Siirt
			TR22 Çanakkale İli Bozcaada, Gökçeada İlçeleri

- **YATIRIM TEŞVİK BELGESİ ŞARTI:**

Yeni karar ve kararın uygulanmasına ilişkin tebliğde açıklandığı üzere; sağlanacak teşvik ve destek unsurlarından yararlanılabilmesi için ilk şart yatırım teşvik belgesi (YTB) sahibi olunmasıdır.

- **TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLARA SAĞLANACAK DESTEK UNSURLARI:**

(1) Kararın eki ek-4'deki listede yer alan; teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, I'inci ve II'nci bölgelerde asgari 1.000.000 TL, III'üncü ve IV'ncü bölgelerde ise asgari 500.000 TL sabit yatırım yapılması halinde bu yatırımlar **bölge ayırımı yapılmaksızın** gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi (KDV) istisnasından yararlanacaklardır.

(2) Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar,

a) I inci ve II nci bölgelerde;

- Gümrük vergisi muafiyeti,
- KDV istisnası,
- Vergi indirimi,
- Yatırım yeri tahsisi ve
- 31/12/2010 tarihine kadar yatırıma başlanılması halinde sigorta primi işveren hissesi desteğinden,

b) III üncü ve IV üncü bölgelerde;

- Gümrük vergisi muafiyeti,
 - KDV istisnası,
 - Vergi indirimi,
 - Yatırım yeri tahsisi,
 - Sigorta primi işveren hissesi desteği ve
 - Faiz desteğinden
- yararlanabilecektir.

(3) Büyük ölçekli yatırımlara;

- Gümrük vergisi muafiyeti,
- KDV istisnası,

- Vergi indirimi,
- Yatırım yeri tahsis ve
- Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanabilecektir.

Ancak I'inci ve II'nci bölgelerde sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilmesi için 31/12/2010 tarihinden önce yatırıma başlanması gerekir.

(4) Ar-Ge ve çevre yatırımları gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve faiz desteğinden yararlanabilecektir.

Yatırımlara sağlanacak destek unsurları hakkında tebliğin 14 ilâ 22'nci maddeleri arasında detaylı açıklamalar yapılmıştır. Tebliğin 23'üncü maddesinde ayrıca "**Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerine taşınma desteği**"ne yer verilmiştir. "Taşınma desteği" temel olarak YTB şartı aranmayan bir destek türü olmakla birlikte; taşınan yerde YTB kapsamına dahil edilmesi uygun görülen ilave yatırımlar yapılması halinde yatırım yeri tahsis edilebilecektir.

- **YATIRIM TESPİK BELGESİ**

Tespik belgesi

(1) Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir.

(2) Teşvik belgesinin düzenlenmiş olması teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak diğer mevzuat gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin verilmesi gerekliliğine mesnet teşkil etmeyeceği gibi söz konusu belgelerin temin edilmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz.

Müracaat edebilecek gerçek ve tüzel kişiler

(1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri müracaat edebilir.

(2) Kurulacak şirketler adına yapılacak teşvik belgesi talepleri dikkate alınmaz.

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasiteler

(1) Yatırımın, teşvik belgesine bağlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının, I inci ve II nci bölgelerde yapılacak yatırımlarda 1 milyon Türk Lirası, III üncü ve IV üncü bölgelerde yapılacak yatırımlarda 500 bin Türk Lirası olması gerekmektedir. Ancak büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel yatırımlar ile genel teşvik sisteminden yararlanacak yatırımların Karar eki listelerde yer alan yukarıdaki tutarların üzerindeki asgari sabit yatırım tutarı ve/veya asgari kapasite şartını sağlaması gerekmektedir.

(2) Finansal kiralama şirketleri aracılığı ile yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatlara ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 200 bin Türk Lirası olması gerekmektedir.

(3) Kararın 12 nci maddesi kapsamında “tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerine taşınma desteği”nden yararlanacak tesisler için asgari sabit yatırım tutarı aranmaz. Ancak, bu tesislerde taşınılacak yerde asgari 50 kişilik istihdam şartının sağlanması gerekir.

Müracaat mercii

(1) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin talepler Müsteşarlığa yapılır. Ancak, yabancı sermayeli yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulamalar kapsamındaki yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları hariç olmak üzere sabit yatırım tutarı 8 Milyon Türk Lirasını aşmayan ek-3’deki (Tebliğin 3 no.lu eki: Sanayi Odalarınca Teşvik Belgesi Müracaatı Değerlendirilebilecek İmalat Sanayi Yatırımları) imalat sanayi yatırımları için yatırımcının tercihine bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki TOBB’a bağlı sanayi odalarına da müracaat edilebilir. Sanayi odalarınca teşvik belgesi müracaatı değerlendirilebilecek imalat sanayi yatırımları aşağıdaki gibidir:

Sektörün US

97 KODU

YATIRIM KONULARI

15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğrilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) ; hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat

(2) Müsteşarlığa yapılacak müracaatların; yabancı sermayeli şirket ve şubelerce gerçekleştirilecek yatırımlar için Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne, diğer bütün yatırımlar için Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne yapılması gerekmektedir.

(3) Karar'a göre düzenlenen teşvik belgelerinin geçerlilik süresi içerisindeki işlemlerle ilgili müracaatlar, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili kuruma yapılır. Müracaatlar bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek ilgili merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, kullanılmış komple tesis ithal izni, devir, satış, ihraç, kiralama ve yatırımcı talebine istinaden yapılan iptaller dışındaki teşvik belgesi iptali işlemlerine ilişkin müracaatlar ile yatırım konusu değişikliği ve yatırımın nakli konusundaki talepler Müsteşarlığın görüşü alınarak sonuçlandırılır.

Teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaatta aranacak belgeler:

(1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yapılacak müracaatlarda aranılacak belgeler şunlardır:

- a) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı müracaat dilekçesi,
- b) Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri,
- c) Tebliğde yer alan Ek-1'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı ve kaşeli bir nüsha Yatırım Bilgi Formu,
- ç) Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda; dört yüz Türk Lirası (400,00 TL) tutarındaki meblağın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası, sanayi odalarına yapılacak müracaatlarda; yukarıda belirtilen meblağın yüz Türk Lirası (100,00 TL) tutarındaki kısmının ilgili sanayi odasının hesabına yatırıldığını gösterir makbuz nüshası ile bakiye kısmının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki muhasebe birimi hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası,
- d) Firmanın sermaye yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği,
- e) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazının aslı,
- f) 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece ÇED Yönetmeliği eki listelerde yer alan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.

Yatırımın yapılacağı arsa-arazi veya bina kiralık ise; müracaat tarihi itibarıyla **kira sözleşmelerinin** arazi için en az **10 yıl**, bina için ise en az **5 yıl** olması zorunludur.

Teşvik belgesi müracaatının değerlendirilmesi:

(1) Teşvik belgesi düzenlenmesi talep edilen yatırım projelerinin, makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden yapılacak değerlendirme ve gerektiğinde ilgili kurum, kurul ve kuruluşlardan alınacak görüşler sonucunda uygun bulunması halinde, yatırıma ait teşvik belgesi, döviz ve kredi kullanım formu ile ithal ve yerli makine ve teçhizat listeleri Müsteşarlıkça onaylanır.

(2) Sanayi odalarına yapılan müracaatlarla ilgili olarak sanayi odaları, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülen yatırım projeleri için,

a) Yapılan müracaata istinaden düzenlenen ve sanayi odası yetkililerinin paraf ve imzalarını haiz yatırım projesi değerlendirme formunu,

b) Sanayi odasının onaylı üçer nüsha ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerini,

c) Sanayi odası yetkililerinin parafını haiz üç nüsha teşvik belgesini,

ç) Yatırımcı adı/unvanı kayıtlı döviz ve kredi kullanım formunu,

Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne gönderirler. Müsteşarlıkça da uygun görülen yatırımlara ilişkin teşvik belgeleri onaylanarak iki nüshası ilgili sanayi odasına gönderilir. Sanayi odasının teşvik belgesinin aslı yatırımcıya verilir, diğer nüshası muhafaza edilir.

(3) Sanayi odasının yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülmeyen yatırım projeleri ile ilgili ihtilafli durumlarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

(4) Yatırım bilgi formunda yer alan, teşvik belgesini düzenlemeye mesnet teşkil edecek bilgilerin eksik ve/veya çelişkili olması halinde, yatırımcının müracaatı değerlendirmeye alınmaz. Bu durumun giderilmesine yönelik müracaatlar, müracaat anında yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

(5) Yatırım bilgi formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan yatırımcılar sorumlu olup, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde, Müsteşarlıkça teşvik belgesi iptal edilebileceği gibi kısmi müeyyideler de uygulanabilir.

Teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar:

(1) Tamamlanmış yatırımlar ile müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmez.

(2) Teşvik belgeleri kapsamında;

a) Kararın 6'ncı maddesi birinci fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,

b) Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,

c) Arazi tipi olanlar dahil otomobil, minibüs vb. binek araçları, porselenden, seramikten ve camdan mamul sofralar ve mutfak eşyası,

d) Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetlerine yönelik teşvik belgeleri hariç diğer teşvik belgeleri kapsamında basım ve matbaa makinaları

değerlendirilmez.

(3) a) Gıda ürünleri ve içecek imalatı ile entegre hayvancılık yatırımlarında; kamyon, kamyonet, frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet kasası,

b) Havayolu taşımacılık hizmetlerine yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter

teşvik belgeleri kapsamına dahil edilmez. Diğer yatırım konularında ise sektörel özellikler dikkate alınarak teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyecek harcamalar belirlenir.

(4) Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli listelerde inşaat malzemelerine yer verilmez.

- **BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR:**

Büyük ölçekli yatırımlar kararın 3 no.lu ekinde aşağıdaki gibi belirtilmiştir:

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR*

Sıra No	Sektör	50 Milyon TL'nin Üzerindeki Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	
1-a	Ana Kimyasal Maddelerin İmalatı	1000
1-b	Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı	300
2	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
3	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	250
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	
6	Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	250
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
7-a	LCD/Plazma Üretimi Yatırımları	1000
7-b	Modül Panel Üretimi Yatırımları	150
7-c	Lazer Televizyon, Üç Boyutlu Televizyon ve OLED Televizyonlar ve benzeri Televizyon Üretimi Yatırımları	
7-d	Diğer Elektronik Sektörü Yatırımları	
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	100
10	Hava ve Uzay Taşıtları İmalatı Yatırımları	
11	Makine İmalat Yatırımları	
12	Madencilik Yatırımları Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerle ilgili nihai metal üretimine yönelik izabe (cevher işleme) tesisleri ile bu tesislere entegre maden üretimine yönelik (istihraç+işleme) yatırımlar (AKÇT kapsamı ürünler hariç).	

(*) 13/06/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 18/02/2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile değişik 32/A maddesinde belirtilen 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar.

- **GENEL TESVİK SİSTEMİNDEN TESVİK EDİLMEYECEK VEYA TESVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI:**

I- Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar

A. Tarım Ve Tarımsal Sanayi

1. Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri imalatı (pirinç, bulgur, ev hayvanları için hazır yemler, balık yemi ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem üretimi hariç)
2. Bisküvi,
3. Yufka ve kadayıf,
4. Makarna, irmik, şehriye, kuskus vb ürünler,

5. Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek),
6. Küp şeker,
7. Bitkisel üretim (seracılık, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç),
8. Bölgesel yatırımlar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları,

B. İmalat Ve Madencilik Yatırımları

- 1- 1/8/1996 tarihli ve 22714 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Andlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşma” Eki ürün listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
 - 2- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar,
 - 3- Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılanlar da dahil olmak üzere rödovanslı madencilik yatırımları,
 - 4- Kütlü pamuk işleme yatırımları,
 - 5- Sentetik elyaf ve sentetik iplik üretimine yönelik komple yeni, tevsi ve entegrasyon cinsindeki yatırımlar,
 - 6- İplik ve dokuma (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş, çuval hariç) konularında modernizasyon yatırımları haricindeki yatırımlar.

C. Hizmetler Sektörü

- 1- Okul öncesi eğitim, ilköğretim, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dersaneler vb) yatırımlar,
 - 2- Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları,
 - 3- Oteller, tatil köyleri, apart oteller, dağ (yayla) evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri,
 - 4- Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon ve radyo yayıncılığı dışındaki basın ve yayın yatırımları,
 - 5- Kayıt amaçlı stüdyo yatırımları
 - 6- Konut üretimi ve müteahhitlik hizmetleri yatırımları,
 - 7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç),
 - 8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dahil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar,
 - 9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları,
 - 10- Petrol ürünleri (LPG dahil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları
 - 11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları,
 - 12- Lokantalar,
 - 13- Yat ithali yatırımları,
 - 14- Taşıt kiralama yatırımları,
 - 15- Çamaşırhane ve halı yıkama yatırımları,
 - 16- Sınai üretim tesisleri ile altyapı yatırımlarının otomasyonu dışında yapılacak diğer otomasyon yatırımları,
 - 17- Yazılım ve ar-ge faaliyetleri hariç olmak üzere gayri menkul kiralama ve iş faaliyetleri,

- 18- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları,
- 19- Gösteri merkezi yatırımları,
- 20- Kapalı alanı 500 m2'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları

II- Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları

A. Tarım Ve Tarımsal Sanayi

1- Süt inekçiliği yatırımlarında asgari 150 büyükbaş süt inekçiliği ve süt mamulleri üretimi başlangıç olmak kaydıyla, yem ünitesi ve/veya soğuk hava deposu ile entegre olması şartı aranır.

2- Besicilik yatırımlarında asgari 150 büyükbaş/dönem besicilik ve kesimhane başlangıç olmak üzere, soğuk hava deposu ve/veya yem ünitesi ve/veya et mamülleri üretimi ile entegre olması şartı aranır.

B. Hizmetler Sektörü

1- Ulaştırma Bakanlığından alınmış L2 belgesini haiz, bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m2 olan, ulusal ve/veya uluslararası yük taşımacılığına yönelik araçları içerebilen entegre lojistik yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolun ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Alışveriş, iş ve/veya ticaret merkezi hüviyetinde olmayan ve müstakil olarak inşa edilen fuar, kongre, sergi ve kültür merkezi yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m2, kongre merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 1000 olması şartı aranır.

Kültür yatırımları için Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak kültür yatırımı belgesine istinaden proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesi düzenlenebilir.

4- Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

5- Konteyner kiralama yatırımları hariç olmak üzere karayolu, denizyolu, havayolu ve demiryolundan en az ikisinde kombine taşımacılık yaptığını tevsik eden yatırımcıların gerçekleştirecekleri kara, deniz, hava ve demiryolu kombine konteyner taşımacılığı yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

6- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dahil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dahil edilmez.

7- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 100 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg. olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

8- Uydu, telsiz, kablo vb iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımları proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

9- Gümrük kapılarında yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilecek, yerli ve yabancılara hizmet sağlamaya yönelik gümrük muhafaza kontrol ünitelerini de ihtiva eden tesislere yönelik yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

10- Altyapı yatırımları proje bazında değerlendirilerek uygun görülenleri teşvik belgesine bağlanabilir.

11- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.

• **YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN DÜZENLEMELER:**

16.07.2009 tarihinde yayınlanan BKK ile 28.08.2006 tarihli ve 2006/10921 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar, 08.12.2006 tarih ve 26370 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2006/3 sayılı ve 20.07.2007 tarih ve 26588 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2007/1 sayılı tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır.

• **DAHA ÖNCEKİ KARARLARA VE TEBLİĞLERE İLİŞKİN UYGULAMA:**

(1) Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiği karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur.

(2) Daha önceki yıl kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında devam etmekte olan yatırımların, yeni karar’da öngörülen ilgili yatırım konusuna ait asgarî kapasiteleri ve bakiye kısımlarının asgarî yatırım tutarını sağlaması hâlinde, yatırımların bakiye kısımları için yeni karara istinaden yeni teşvik belgesi düzenlenebilir. Yatırımcının talebine istinaden mevcut teşvik belgesinin istinat ettiği eski karar hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen yatırımlar için tamamlama vizesi yapılabilir veya düzenlenecek yeni teşvik belgesi kapsamında devir işlemi yapılabilir.

(3) Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırımın finansal kiralama işlemi ile gerçekleştirilmesinin talep edilmesi halinde, finansal kiralama şirketinin müracaat tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Halen geçerli teşvik belgesi kapsamına, Karar eki ek-4’te yer alan “Genel Teşvik Sisteminden Teşvik Edilmeyecek Yatırım Konuları” için makine ve teçhizat ilave edilemez. Ayrıca, tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamındaki yeni makine ve teçhizatların kullanılmış olarak ithaline izin verilmeyeceği gibi iplik ve dokuma konusunda düzenlenmiş teşvik belgelerine de sadece modernizasyona yönelik makine ve teçhizat ilave edilebilir. Yatırımın yapılacağı yerde bölgesel desteklerden yararlanamayan, genel teşvik sistemi içerisindeki yatırım konularında düzenlenmiş teşvik belgeleri kapsamına makine ve teçhizat, bina-inşaat vb. yatırım harcamaları ilave edilebilir. Ancak söz konusu teşvik belgelerinde faiz desteği öngörülmüş olması halinde, ilave harcamalar için faiz desteği uygulanmaz

(5) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlar için düzenlenmiş teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemleri teşvik belgesini düzenleyen mercie verilecek bilgi ve belgelere istinaden doğrudan ilgili mercice yapılır.

(6) Tebliğ'in 30 uncu maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “*Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yaptırılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın teminini müteakip beş yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması hâlinde, işletmenin asgarî beş yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Müsteşarlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.*” hükmü, yeni kararın yürürlüğe girdiği tarihten (16.07.2009) önce yürürlüğe giren kararlara göre düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır. Bu hüküm, bu tür satışlar nedeniyle kısmen veya tamamen iptal edilmiş ancak ilgili kurumlarca müeyyide uygulanmamış veya müeyyide uygulanmasına rağmen henüz tahsil edilmemiş teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar için de geçerlidir.

(7) 28/08/2006 tarihli ve 2006/10921 sayılı Karara göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamı yatırımlar için faiz desteği ödemeleri, Müsteşarlık ile aracı kurumlar arasındaki protokolün imzalandığı tarihten sonraki döneme isabet eden kısım için uygulanacaktır.

**DENGGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**